KAVAND
02.11.2026

SELETUSKIRI
regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Maaeluministri 8. märtsi 2019. a määruse nr 26 „Taimekaitsevahendite registri põhimäärus“ muutmine” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse taimekaitseseaduse § 80 lõike 2 alusel.

Eelnõus kavandatakse maaeluministri 8. märtsi 2019. a määruse nr 26 „Taimekaitsevahendite registri põhimäärus“ (edaspidi *määrus nr 26*) muudatused.

Määruse eelnõu väljatöötamine on tingitud vajadusest viia määrus nr 26 kooskõlla taimekaitseseadusega, milles on ajakohastatud taimekaitsevahendite registri (edaspidi *register*) pidamise aluseid, registrisse kantavate andmete koosseisu ning registri pidamise eesmärki.

Määruse eelnõuga täiendatakse registrisse kantavate andmete koosseisu andmetega taimekaitsetunnistuse kohta. Muudatus võimaldab tagada tõhusat järelevalvet turule lastud taimkaitsevahendite ja nende kasutamise nõuete täitmise üle. Siinjuures jäetakse registriandmete koosseisust välja andmed, mis ei ole registri eesmärgi täitmiseks enam vajalikud.

Eelnõuga ajakohastatakse ka registri pidamise viisi ja andmete töötlemise korda. Edaspidi peetakse registrit ühetasandilise digitaalse andmekoguna ning registriandmeid töödeldakse digitaalselt.

Lisaks täpsustatakse määruse eelnõuga andmete registrisse kandmise alusdokumente ja andmete esitajaid ning taimekaitsetunnistusega seotud andmete registrisse kandmise ja isikuandmete säilitamise tähtaegu.

Määruse eelnõu on seotud Riigikogu menetluse läbinud taimekaitseseaduse muutmise seaduse eelnõuga (919 SE).[1]

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi taimetervise osakonna peaspetsialist Julia Viguro (5684 8668, julia.viguro@agri.ee). Eelnõule tegi juriidilise ekspertiisi ja seletuskirja kvaliteeti kontrollis Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Katrin Pööra (5696 3832, katrin.poora@agri.ee), keeleliselt toimetas eelnõu sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (5698 3427, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse nr 26 § 5 lõiget 1, mille kohaselt peetakse registrit ühetasandilise andmekoguna paberil ja digitaalselt ning andmeid töödeldakse nii automatiseeritult kui ka käsitsi.
Muudatuse kohaselt peetakse registrit edaspidi ühetasandilise digitaalse andmekoguna ning registriandmeid töödeldakse üksnes digitaalselt.

[1] Riigikogu koduleht. 22.10.2026. Eelnõud – Riigikogu

Muudatus on tingitud vajadusest ajakohastada registri pidamise viisi ning viia regulatsioon vastavusse andmetöötluse tegeliku korraldusega. Registriandmeid kogutakse, säilitatakse ja töödeldakse digitaalses keskkonnas ning registri paberkandjal pidamine ei ole enam vajalik. Digitaalne andmetöötlus võimaldab tagada registriandmete parema ajakohasuse, tervikluse ja kättesaadavuse, lihtsustab andmete kasutamist järelevalve tegemisel ning aitab vältida andmete dubleerivat töötlemist paberkandjal ja digitaalselt.

Seoses eelnevaga tunnistatakse **eelnõu punktiga 5** kehtetuks määruse nr 26 § 7 lõige 3, mille kohaselt kantakse sama paragrahvi lõikes 1 ja lõike 2 punktides 1–13 nimetatud andmed registri digitaalsesse andmebaasi. Säte on edaspidi üleliigne, kuna registrit peetakse üksnes digitaalselt ning registriandmeid töödeldakse digitaalselt.

Eelnõu punktidega 2–4 muudetakse määruse nr 26 § 7 lõiget 1, tunnistatakse kehtetuks § 7 lõike 1 punkt 2 ja täiendatakse § 7 lõikega 2^1. Kavandatavate muudatustega täpsustatakse registrisse kantavate andmete koosseisu.

Kehtiva sätte kohaselt kantakse registrisse andmed taimekaitsevahendi tootja ja turustaja ning väga mürgise taimekaitsevahendi Eestisse toimetaja ja kasutaja kohta. Muudatusega jäetakse registrisse kantavate andmete koosseisust välja andmed väga mürgise taimekaitsevahendi Eestisse toimetaja kohta. Muudatus on tingitud vajadusest viia määrus nr 26 kooskõlla ajakohastatud taimekaitseseaduse § 80 lõikega 3, mille kohaselt ei kanta registrisse andmeid väga mürgise taimekaitsevahendi Eestisse toimetaja kohta. Muudatusega välditakse selliste andmete kogumist, mis ei ole registri eesmärgi täitmiseks ega järelevalve tegemiseks vajalikud.

Eelnõu punktiga 3 tunnistatakse kehtetuks määruse nr 26 § 7 lõike 1 punkt 2, mille kohaselt kantakse registrisse taimekaitsevahendi tootja ja turustaja ning väga mürgise taimekaitsevahendi kasutaja elu- või asukoha aadress. Võrreldes kehtiva korraga vähendatakse registris töödeldavate isikuandmete hulka ning välditakse selliste andmete kogumist, mis ei ole registri pidamise eesmärgi täitmiseks ega järelevalve tegemiseks vajalikud. Muudatus ei puuduta tegevuskoha aadressi ehk ettevõtte või selle osa asukoha andmeid, kuna need on jätkuvalt vajalikud taimekaitsevahendi hoiu- ja turustamiskohtade üle järelevalve tegemiseks.

Eelnõu punktiga 3 kavandatava muudatusega on seotud **eelnõu punktidega 6 ja 9** tehtavad muudatused. Punktiga 6 muudetakse määruse nr 26 § 8 lõike 1 punkti 6, millega täpsustatakse registriandmete alusdokumentide loetelu ning registrisse kandmise taotluse puhul ei nimetata edaspidi väga mürgise taimekaitsevahendi Eestisse toimetajat. Samasisuline muudatus tehakse punktiga 9 ja määruse nr 26 § 11 lõikest 2 jäetakse välja viide väga mürgise taimekaitsevahendi Eestisse toimetajale.

Eelnõu punktiga 4 täiendatakse registriandmete koosseisu taimekaitsetunnistuse andmetega. Muudatuse kohaselt kantakse registrisse taimekaitsetunnistuse omaja nimi, isikukood ja kontaktandmed (elektronposti aadress, telefoninumber), taimekaitsetunnistuse number ja kehtivuse tähtaeg ning taimekaitsetunnistuse kehtetuks tunnistamise otsuse kuupäev.
Muudatus on tingitud vajadusest viia määrus kooskõlla taimekaitseseaduse ajakohastatud §-ga 80 , mille kohaselt kantakse edaspidi registrisse ka taimekaitsetunnistuse andmed. Muudatus võimaldab tagada tõhusat järelevalve turule lastud taimkaitsevahendite ja nende kasutamise nõuete täitmise üle.

Tulenevalt sellest muudatusest täiendatakse **eelnõu punktiga 7** määruse nr 26 § 8 lõiget 1 punktiga 13^1, millega lisatakse registriandmete alusdokumentide loetellu taimekaitsekoolituse eksamiprotokoll. Eksamiprotokoll on aluseks eksami tulemusega ja taimekaitsetunnistuse väljastamisega seotud andmete registrisse kandmisel.

Eelnõu punktiga 8 muudetakse määruse nr 26 § 9 lõiget 2 ja täpsustatakse registrisse kantavate andmete esitajaid. Määruse nr 26 § 9 lõike 2 punktist 1 jäetakse välja viide väga mürgise taimekaitsevahendi Eestisse toimetajale ning lisatakse andmete esitajana taimekaitseseaduse § 79 lõikes 1 nimetatud koolitusasutus taimekaitsetunnistuse omaja andmete, eksami tulemuse ja eksamiprotokolli puhul. Muudatus on seotud registriandmete koosseisu täiendamisega ja taimekaitsetunnistuse andmete lisamisega taimekaitsevahendite registrisse.
Samuti täiendatakse määruse nr 26 § 9 lõike 2 punkti 2 selliselt, et Põllumajandus- ja Toiduamet esitab lisaks senistele andmetele ka taimekaitsetunnistuse numbri ja kehtivuse tähtaja andmed.

Eelnõu punktiga 10 täiendatakse määruse nr 26 § 11 lõikega 2^1.
Muudatusega sätestatakse tähtaeg taimekaitsetunnistuse kohta andmete registrisse kandmiseks ning nähakse ette, et need kantakse registrisse kümne tööpäeva jooksul eksamiprotokolli esitamisest arvates. Muudatus on seotud taimekaitsetunnistuse andmete lisamisega registrisse ja tagab, et tunnistuse andmed kantakse registrisse kindla tähtaja jooksul pärast alusdokumendi esitamist.

Eelnõu punktiga 11 täiendatakse määruse nr 26 § 14 lõikega 4.
Muudatusega sätestatakse taimekaitsetunnistusega seotud isikuandmete säilitamise tähtaeg, mille kohaselt säilitatakse neid andmeid viis aastat taimekaitsetunnistuse väljastamisest arvates. Muudatus on seotud taimekaitsetunnistuse andmete lisamisega registrisse ning vajadusega määrata nende andmete säilitamise tähtaeg kooskõlas registri pidamise eesmärgi ja isikuandmete töötlemise nõuetega.

Eelnõu punktiga 12 muudetakse määruse nr 26 § 15 lõiget 1.
Muudatusega sätestatakse, et registriandmed on avalikud, välja arvatud juurdepääsupiiranguga registriandmed, millele võimaldatakse juurdepääs seaduses sätestatud alusel ja korras. Muudatus on tingitud vajadusest ajakohastada sätte sõnastust, kuna registris võib lisaks ärisaladust sisaldavatele andmetele olla ka muid juurdepääsupiiranguga andmeid, eelkõige isikuandmeid. Võrreldes kehtiva korraga muutub andmete töötlemise regulatsioon täpsemaks, tagades juurdepääsupiiranguga registriandmete väljastamise üksnes asjakohase õigusliku aluse olemasolul.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)[2].

4. Määruse mõjud

Kavandatavad muudatused mõjutavad eelkõige Põllumajandus- ja Toiduametit, taimekaitsekoolitust korraldavaid koolitusasutusi, taimekaitsetunnistuse omajaid ning taimekaitsevahendi tootjaid, turustajaid ja väga mürgise taimekaitsevahendi kasutajaid.

Kavandatav muudatus, mille kohaselt kantakse registrisse edaspidi ka taimekaitsetunnistuse andmed, on regulatiivse iseloomuga ning sellega viiakse määruse sõnastus kooskõlla registri tegeliku toimimise ja taimekaitseseadusega. Seetõttu ei muuda eelnõu sisuliselt

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1–88)

koolitusasutuste, taimekaitsetunnistuse omanike ega Põllumajandus- ja Toiduameti senist tegevuskorraldust ega too neile kaasa täiendavat halduskoormust.

Taimekaitsevahendi tootjatele, turustajatele ja väga mürgise taimekaitsevahendi kasutajatele on mõju pigem positiivne, kuna registriandmete koosseisust jäetakse välja elu- või asukoha andmed ning väga mürgise taimekaitsevahendi Eestisse toimetaja andmeid enam ei koguta. Sellega vähendatakse registris töödeldavate andmete hulka ja tagatakse, et kogutakse üksnes registri eesmärgi täitmiseks vajalikke andmeid. Samas jäävad registrisse alles andmed, mis on vajalikud taimekaitsevahendi hoiu- ja turustamiskohtade üle järelevalve tegemiseks.

Registri täielikult digitaalne pidamine vähendab paberipõhist asjaajamist, toetab andmete kiiremat töötlemist ja paremat kättesaadavust ning aitab tagada isikuandmete eesmärgipärase töötlemise ja säilitamise üksnes vajaliku aja jooksul.

Määrusel puudub oluline sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju. Samuti puudub määrusel oluline mõju majandusele, riigi julgeolekule ja välissuhetele, regionaalarengule ning kohaliku omavalitsuse korraldusele. Määruse rakendamisega ei kaasne olulist mõju keskkonnale, haridusele, kultuurile ja spordile, riigivalitsemisele, infotehnoloogiale, riigikaitsele ega siseturvalisusele.

Kuna oluline mõju puudub, siis ei ole vaja koostada ka Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 46 lõike 3 kohast mõjude analüüsi aruannet.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine toob kaasa taimekaitsevahendite registri arendamise vajaduse, kuid sellega ei kaasne lisakulusid riigieelarvest. Samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid. Muudatused on valdavalt regulatiivse ja täpsustava iseloomuga ning nendega viiakse määrus kooskõlla taimekaitseseaduse muudatuste ja registri tegeliku toimimisega. Määruse rakendamine ei põhjusta olulisi lisakulusid Põllumajandus- ja Toiduametile, koolitusasutustele ega registrisse kantud isikutele ning koolitusasutused edastavad eksamiprotokolle ka kehtiva töökorralduse alusel.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

Määruse allkirjastamisel ja avaldamiseks esitamisel arvestatakse 28. oktoobril 2026. a vastu võetud taimekaitseseaduse muutmise seaduse välja kuulutamist Vabariigi Presidendi poolt ja Riigi Teatajas avaldamise kuupäeva.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Justiits- ja Digiministeeriumile. Kuna eelnõus kavandatakse taimekaitsevahendite registris kogutavate andmete koosseisu muutmine, siis tulenevalt avaliku teabe seaduse § 43^3 lõikest 3 esitatakse eelnõu kooskõlastamiseks ka Riigi Infosüsteemi Ametile, Andmekaitse Inspektsioonile ja Statistikaametile.

Eelnõu esitatakse arvamuse esitamiseks Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale, Põllumeeste ühistule KEVILI ning viiele taimekaitsekoolitusi korraldavale täienduskoolitusasutusele.